

ASGARİ ÜCRET

4857 sayılı İş Kanunu'nun 39'uncu maddesi uyarınca, iş sözleşmesi ile çalışan ve bu Kanunun kapsamında olan veya olmayan her türlü işçinin ekonomik ve sosyal durumlarının düzenlenmesi için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca Asgari Ücret Tespit Komisyonu aracılığı ile ücretlerin asgari sınırlarının en geç iki yılda bir belirlenmesi gerekmektedir. Uygulamada bu Kanun hükümlerine uygun olarak her yıl ya da altı ayda bir asgari ücret belirlenmektedir.

Bu düzenlemeye uygun olarak en son 2015 yılında uygulanacak asgari ücret tutarları 31 Aralık 2014 tarihli ve 29222 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 30/12/2014 tarihli ve 2014/1 sayılı ASGARİ ÜCRET TESPİT KOMİSYONU KARARI ile belirlenmiştir.

Bu belirlemeye bağlı olarak bu Sirkülerde asgari ücret ve **sosyal güvenliğe ilişkin taban ve tavan ücretler konusunda bilgiler yer almaktadır**. Bu yıl uygulamasında da asgari ücret artışı iki döneme yayıldığından, bu açıklamalar iki dönem halinde verilecektir. Ayrıca bu yıl asgari ücret ülke genelinde tek bir tutarda uygulanacak olup, 16 yaşından küçükler için ayrıca bir belirleme yapılmamıştır.

1- 01.01.2015-30.06.2015Tarihleri Arasında Uygulanacak Asgari Ücret

01.01.2015-30.06.2015 tarihleri arasında uygulanacak asgari ücret 30/12/2014 tarihli ve 2014/1 sayılı ASGARİ ÜCRET TESPİT KOMİSYONU KARARI ile aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

YAŞ	01.01.2015 -30.06.2015	
	Brüt Günlük (TL)	Brüt Aylık (TL)
16 yaşından büyükler için	40,05 (kırk lira beş kuruş)	1.201,50
16 yaşını doldurmamışlar için	42,45 (kırk iki lira kırk beş kuruş)	1.201,50

Bu durumda bir işçiye ödenecek net asgari ücret tutarı ve işverene maliyeti aşağıdaki gibi olmaktadır.

ASGARI ÜCRETİN NET HESABI VE İŞVERENE MALİYETİ		
1.01.2015 - 30.06.2015 Dönemi		
Ücret/ kesinti/indirim	Oranı	Tutar
I- Asgari Ücretin Netinin Hesabı (TL/Ay)		
Asgari ücret		1.201,50
SGK primi	% 14	168,21
İşsizlik sig.fonu	% 1	12,02
Gelir vergisi	%15	63,08
Asgari geçim indirimi		90,11
Damga vergisi	% 07,59	9,12
Kesintiler toplamı		252,43
Net asgari ücret		949,07
II- İşverene Maliyeti (TL/Ay)		
Asgari ücret		1.201,50
SGK primi (işveren payı)	% 15.5	186,23
İşveren işsizlik sigorta fonu	% 2	24,03
İşverene toplam maliyet		1.411,76

[Asgari geçim indirimi bekar ve çocuksuz çalışan dikkate alınarak hesaplanmıştır.]

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 81'inci maddesinin (a) fıkrasına göre malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları prim oranı, sigortalının prime esas kazancının **% 20'sidir**. Bunun % 9'u sigortalı hissesi, % 11'i işveren hissesidir. Aynı maddenin (ı) bendinde yer alan koşulların gerçekleşmesi durumunda özel sektör işverenlerinin malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden, **işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutar Hazinece** karşılanmaktadır. Standart hesaplamalarda işveren payına ayrıca kısa vadeli sigorta kolları primi (% 2) ile genel sağlık sigortası primi (% 7,5) de eklenmektedir. Sigortalı ise % 1 işsizlik sigortası primi ve % 5 genel sağlık sigortası primi ödemektedir.

2- 01.07.2015 - 31.12.2015 Tarihleri Arasında Uygulanacak Asgari Ücret

01.07.2015-31.12.2015 tarihleri arasında uygulanacak asgari ücret, 2014/1 sayılı ASGARİ ÜCRET TESPİT KOMİSYONU KARARI ile aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

YAŞ	01.07.2015 -31.12.2015	
	Brüt Günlük (TL)	Brüt Aylık (TL)
16 yaşından büyükler için	42,45 (kırk iki lira kırk beş kuruş)	1.273,50
16 yaşını doldurmamışlar için	42,45 (kırk iki lira kırk beş kuruş)	1.273,50

Bu durumda bir işçiye ödenecek net asgari ücret tutarı aşağıdaki gibi olmaktadır¹.

01.07.2015 - 31.12.2015 Dönemi		
Ücret/ kesinti/indirim	Oranı	Tutar
I- Asgari Ücretin Netinin Hesabı (TL/Ay)		
Asgari ücret		1.273,50
SGK primi	% 14	178,29
İşsizlik sig.fonu	% 1	12,74
Gelir vergisi	%15	72,26
Asgari geçim indirimi		90,11
Damga vergisi	% 07,59	9,67
Kesintiler toplamı		272,96
Net asgari ücret		1.000,54
II- İşverene Maliyeti (TL/Ay)		
Asgari ücret		1.273,50
SGK primi (işveren payı)	% 15.5	197,39
İşveren işsizlik sigorta fonu	% 2	25 , 47
İşverene toplam maliyet		1.496,36

Dönem içerisinde herhangi bir değişiklik olmaması durumunda sigorta primlerine ilişkin olarak daha önceki dönem bölümünde yapılan açıklamalar, bu dönem için de geçerlidir.

¹ Bu Tabloların hazırlanmasında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü verilerinden yararlanılmıştır.

B-Öğrenci ve Çıraklara Ödenecek Asgari Ücret

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nun (**Değişik : 13/2/2011-6111/64 md**) 25'inci maddesine göre işletmelerde meslek eğitimi gören **ÖRGÜN EĞİTİM ÖĞRENCİLERİNE**, asgari ücretin net tutarının yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 30'undan, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 15'inden, **ADAY ÇIRAK VE ÇIRAĞA** yaşına uygun asgari ücretin yüzde 30'undan aşağı ücret ödenememektedir.

Aynı maddenin 4'üncü fıkrasına göre de "Aday çırak, çırak ve işletmelerde meslek eğitimi gören öğrencilere sözleşmenin akdedilmesi ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun iş kazaları ve meslek hastalıkları ile hastalık sigortaları hükümleri uygulanır. Sigorta primleri 1475 sayılı İş Kanununun 33 üncü maddesi gereğince bunların yaşına uygun asgari ücretin **% 50'si üzerinden** Bakanlık ve mesleki ve teknik eğitim yapan yükseköğretim kurumlarının bağlı olduğu üniversitelerin bütçesine konulan ödenekle karşılanır."

Buna göre 2015 yılında dönemler itibariyle öğrenci ve çıraklara ödenmesi gereken asgari ücret tutarları aşağıdaki gibidir:

1- 01.01.2015-30.06.2015 Tarihleri Arasında Uygulanacak Asgari Ücret (%30)

	01.01.2015 -30.06.2015	
	Brüt Günlük (TL)	Brüt Aylık (TL)
16 yaşından büyükler için	12,15	364,5
16 yaşını doldurmamışlar için	12,15	364,5

Bu dönemde sigorta primine esas tutar (%50) ise aşağıdaki gibidir.

	01.01.2015 -30.06.2015	
	Brüt Günlük (TL)	Brüt Aylık (TL)
16 yaşından büyükler için	20,25	607,5
16 yaşını doldurmamışlar için	20,25	607,5

2- 01.07.2015 - 31.12.2015 Tarihleri Arasında Uygulanacak Asgari Ücret (% 30)

	01.01.2015 -30.06.2015	
	Brüt Günlük (TL)	Brüt Aylık (TL)
16 yaşından büyükler için	12,735	382,05
16 yaşını doldurmamışlar için	12,735	382,05

Bu dönemde sigorta primine esas tutar (%50) ise aşağıdaki gibidir.

	01.07.2015-31.12.2015	
	Brüt Günlük (TL)	Brüt Aylık (TL)
16 yaşından büyükler için	21,23	636,75
16 yaşını doldurmamışlar için	21,23	636,75

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu’nun 25’inci maddesi uyarınca “Aday çırak, çırak ve öğrencilere ödenecek ücretler her türlü vergiden müstesnadır. “ Ayrıca Gelir Vergisi Kanunu’nun 23/12’nci maddesi uyarınca da 3308 sayılı Kanuna tabi olan çırakların asgari ücreti aşmayan ücretleri gelir vergisinden istisna edilmiştir².

² Madde 23 – (Değişik: 24/12/1980 - 2361/17 md.)

Aşağıda yazılı ücretler Gelir Vergisinden istisna edilmiştir.

...

12. 3308 sayılı Çıraklık ve Meslekî Eğitim Kanununa tâbi çırakların asgari ücreti aşmayan ücretleri.⁽¹⁾